

Betreft: geurcontour tankstation Wiggerts

Zwolle, 3 december 2009

Geachte heer **Doornik**,

Hierbij ontvangt u de ruimtelijke onderbouwing ten aanzien van geur voor het geplande tankstation Wiggerts aan de kruising Minckelerstraat met de Anthony Fokkerweg in Hilversum.

Achtergrond

Op het terrein ten noorden van de Minckelerstraat en ten oosten van de Anthony Fokkerweg in Hilversum is de realisatie van een tankstation voorzien. Om dit mogelijk te maken is een bestemmingsplanprocedure nodig. In dit kader wordt het plan onder andere beoordeeld vanuit milieuoogpunt. De invloed op de omgeving is hierbij bepalend voor de vraag of het plan milieuhygiënisch gezien inpasbaar is. Voor deze beoordeling heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een handreiking uitgebracht 'Bedrijven en milieuzonering'. Onderhavige beoordeling is gericht op het aspect geur.

Omgevingssituatie

Bijgevoegd is een situatieschets opgenomen die gebruikt is bij deze beschrijving.

- De Minckelerstraat ten zuiden van het tankstation staat bekend als een invalsweg van Hilversum. De weg is een drukke verkeersweg met 8.500 motorvoertuigen per etmaal in 2004 met een verwachte groei tot 9.500 motorvoertuigen per etmaal in 2020 (bron: nota 'Definitief ontwerp kruispunt Minckelerstraat/Kamerlingh Onnesweg' gemeente Hilversum van 11 oktober 2006).
- Ten oosten van het perceel zijn op een afstand van circa 25 meter (gemeten vanaf de meest nabijgelegen afleverzuil) drie woningen gelegen.
- Ten noordoosten van deze woningen is op circa 30 meter de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) van Hilversum gelegen (niet op de situatieschets aangegeven).
- Aan de overzijde van Anthony Fokkerweg ligt een woonwijk.
- Ten noorden van het perceel ligt onbebouwd terrein.

Richtafstanden

Een tankstation zonder LPG heeft een aan te houden afstand van 30 meter ten opzichte van woningen als gevolg van geluid en geur en behoort daardoor tot milieucategorie 2 (SBI-1993 categorie 505; bijlage 1 Bedrijven en milieuzonering). Deze richtafstanden zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype.

Omdat het tankstation gelegen is aan een drukke verkeersweg en naast de drie woningen ook een waterzuiveringsinstallatie (milieucategorie 4) gelegen is, is de omgeving aan te merken als omgevingstype gemengd gebied.

Volgens de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' kunnen de richtafstanden uit bijlage 1, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstep worden verlaagd in het geval van omgevingstype gemengd gebied.

Voor het tankstation, dat tot milieucategorie 2 behoort, houdt dit in dat de richtafstand daarmee van 30 meter naar 10 meter gaat.

Conclusie

Gezien de ligging van het tankstation en de systematiek van de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' geldt een afstand van 10 meter voor categorie 2 bedrijven in geval van omgevingstype gemengd gebied.

De afstand van het tankstation tot aan de woningen is circa 25 meter en daarmee kan ruimschoots voldaan worden aan de geldende richtafstand.

Noot

Op gemerkt dient te worden dat de vulpistolen van afleverinstallaties uitgevoerd worden met dampretoursystemen stage II, zoals geëist in het Activiteitenbesluit. Dit systeem zorgt voor dat de tijdens het tanken tenminste 75% van de ontwijkende dampen terugworden gebracht in de ondergrondse tank van het tankstation (zie bijgevoegde Praktijksheet Esso station Stolwijkersluis). Met het afvangen van deze benzinedampen wordt ook de geuremissie bij het tanken sterk gereduceerd. Deze reductie zal de geurbelasting op de omgeving direct ten goede komen waardoor het aanhouden van een richtafstand voor geur van 10 meter geen negatieve gevolgen heeft voor de drie nabijgelegen woningen.

Ter beoordeling van de geluidbelasting vanuit de inrichting op de omliggende woningen is een akoestisch onderzoek uitgevoerd door Milcura. Voor de inpassing van het tankstation ten aanzien van geluid wordt verwezen naar dat onderzoek. Het onderzoek is niet bijgesloten maar wordt apart aan u toegezonden.

Tenslotte wordt gewezen op het feit dat de afstand van de afleverzuil tot de woningen minimaal 20 meter dient te zijn om onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit te vallen. Hiermee is het tankstation meldingsplichtig. Indien deze afstand kleiner is dan 20 meter, is het tankstation milieuvergunningplichtig.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van de inhoud van deze brief, dan kunt u contact opnemen met de heer M. van der Meirsch, bereikbaar op telefoonnummer 038 – 421 66 00.

Met vriendelijke groet,
Milcura B.V.

Martin van der Meirsch

1 Dalery Polyester B.V.

Procesherontwerp, procesbeheersing en hergebruik in polyesterverwerkend bedrijf

2 Metaalcompagnie 'Brabant' B.V. (MCB)

97% minder oplosmiddelen door toepassen watergedragen lasprimer

3 Roto Smeets Weert

Gebruik isopropylalcohol in vellenoffset met tweederde gereduceerd

4 Esso Station Stolwijkersluis

Tankstation aangepast, inclusief Dampretour Stage-II

5 Venneper Cars

Oplosmiddelboekhouding en brede aanpak milieuzorg bij autoschadeherstelbedrijf

De vergunningverlener

Emiel Vos is medewerker van de afdeling Handhaving van de Milieudienst Midden-Holland (MMH). De MMH bestaat 10 jaar als regionale milieudienst en verzorgt de uitvoerende milieutaken van 14 gemeenten in de regio Gouda. Zij maakt vergunningen en voert controles uit op grond van de Wet milieubeheer.

De regio telt ongeveer 250.000 inwoners en circa 8000 bedrijven. Daaronder zijn veel agrarische bedrijven, zoals veehouderijen, tuin- en akkerbouwbedrijven. De grotere plaatsen als Waddinxveen en Gouda herbergen overwegend industriële bedrijven. Bij het Esso Station Stolwijkersluis voert de MMH al jaren periodieke milieucontroles uit. Daaruit is gebleken dat er zich nog nooit calamiteiten hebben voorgedaan. Wel zijn er in het verleden, zoals bij vrijwel alle tankstations, kleinschalige verontreinigingen opgetreden.

Voor het uitvoeren van het Besluit tankstations milieubeheer is een werkprogramma opgesteld, waaraan de oliemaatschappijen zich hebben geconformeerd. Dit programma geeft aan wanneer ieder station de verschillende maatregelen moet hebben uitgevoerd. De MMH controleert voor de tankstations in de regio of de vastgestelde datum wordt gehaald. Het Esso Station Stolwijkersluis moest in juni 1996 zijn aangepast aan de eisen zoals gesteld in de AMvB. De bouwvergunning werd echter opgehouden door allerlei Ruimtelijke Ordenings-perikelen. De uiteindelijke realisatie geschiedde daarvoor een jaar later dan was voorgeschreven.

Dit Esso-station is het eerste tankstation in Gouda waar Dampretour Stage-II is ingevoerd. De problematiek was echter niet nieuw voor de MMH. Al eerder werd een benzinestation in Schoonhoven aangepast, waarvoor een collega van Vos het vergunningstraject heeft behandeld. Het overleg met deze collega was voor hem een goede informatiebron. Daarnaast putte Vos uit de AMvB, waarin zowel de eisen staan vermeld als een uitleg over hoe de regels geïnterpreteerd dienen te worden. Ook heeft Vos samen met collega's enkele leveranciers van tanks en benzinepompen bezocht om zich te laten informeren over de laatste technieken.

praktijkSHEET

Nummer 4, serie 2, september 1997

Bedrijf

Esso Station Stolwijkersluis
10 werknemers

Proces

Afleveren van benzine aan het wegverkeer

Maatregel

Dampretour Stage-I en Stage-II

Informatie

Handboek KWS2000 en gemeenten, hoofdstuk 4.2

Esso Station Stolwijkersluis Tankstation aangepast, inclusief Dampretour Stage-II

In de laatste weken van 1996 is het Esso-tankstation 'Stolwijkersluis' in Gouda volledig herbouwd. Het station voldoet nu aan de regels die zijn gesteld in het Besluit tankstations milieubeheer. Dit Besluit, dat ook wel wordt aangeduid als AMvB Tankstations, geldt voor alle tankstations voor het wegverkeer in Nederland. Bij het tankstation Stolwijkersluis is, als een van de eerste stations in ons land, een systeem voor Dampretour Stage-II aangebracht.

Het station telt drie dubbel uitgevoerde multi product-pompen voor diesel, Superplus, Euro en Super. Daarnaast is er een mixpomp met mengsmering voor bromfietzen. De verkoop van LPG is vanwege de ligging tegen de rand van de bebouwde kom niet toegestaan. De exploitant, de heer Jan Hoekstra, huurt het tankstation van de maatschappij.

Hij heeft vier fulltimers en zes parttime oproepkrachten in dienst. Na de heropening zijn de openingstijden verruimd tot 24 uur per dag, 7 dagen per week. De brandstoffenomzet ligt op jaarbasis boven 3 miljoen liter.

Milieumaatregelen

Tankstations dienen te voldoen aan een groot aantal maatregelen op het gebied van veiligheid en milieu. Deze eisen zijn vastgelegd in voornoemde AMvB. De overheid heeft deze regels vastgesteld in overleg met de oliemaatschappijen, die tevens verantwoordelijk zijn voor het doorvoeren ervan. In dat overleg met de overheid treedt de Technische Commissie Olie Maatschappijen (TCOM) op namens de gezamenlijke maatschappijen.

De milieueisen voor tankstations zijn grotendeels gericht op het voorkomen van lekkage van brandstoffen naar de bodem en het grondwater. Sinds enige jaren zijn er ook regels om de emissie van benzinedampen naar de lucht tegen te gaan. Deze regels worden wel genoemd 'Dampretour Stage-I en Stage-II'.

Voor ieder tankstation in Nederland staat vast wanneer het moet voldoen aan de eisen die in de AMvB gesteld zijn. Die datum is afhankelijk van een aantal factoren, zoals de ouderdom van de tanks, de brandstofomzet, en de ligging (binnen- of buiten de bebouwde kom of in een grondwater-beschermingsgebied), maar is uiterlijk 1 juli 1999.

Op dat moment zullen dus ook alle tankstations voor het wegverkeer de voorzieningen moeten hebben getroffen waarmee ze de dampen die vrijkomen bij het afleveren van benzine aan motorvoertuigen kunnen terugvoeren naar de ondergrondse opslagtank (systeem voor dampretour, Stage II). Deze maatregel is vastgelegd in het wijzigingsbesluit van het Besluit tankstations milieubeheer van 4 april 1996.

Om Station Stolkwijersluis aan te passen volgens de meest recente AMvB-eisen, besloot Esso het tankstation volledig te herbouwen. Namens Esso Benelux begeleidde Retail Engineer Ing. J.A. Beele het project. Hij geeft hieronder een beknopt overzicht van de getroffen voorzieningen.

Voorraadtanks

Ing. J.A. Beele

water terechtkomt, rust Esso zijn stations sinds vijf jaar uit met dubbelwandige tanks. Tussen de twee wanden van deze tanks bevindt zich een detectievloeistof. Wanneer het peil daarvan zakt, volgt een automatisch alarmsignaal. Dat kan wijzen op een lek in de buitenste wand. De binnenste wand zal doorgaans nog intact zijn, zodat men preventief kan optreden. Daarnaast zijn de tanks ook nog voorzien van kathodische bescherming. Daarvoor is in de bodem een zinkanode geslagen. Deze anode corrodeert sneller dan de huid van

de tanks en vangt daardoor de corrosie voor de tanks op. De mate van corrosie van de anode wordt elektronisch gemeten en is bovengronds af te lezen.

Voor het voorraadbeheer zijn de tanks uitgerust met 'automatic tank gauging' (ATG). "Zo willen wij het handmatig peilen in de toekomst overbodig maken", benadrukt Beele, "daarbij kunnen immers druppels brandstof van de peillat op de grond vallen."

Jan Hoekstra

Voorlopig voert Hoekstra nog regelmatig handmatige controles uit, ondanks dat het vloeistofpeil elektronisch wordt gecontroleerd en door een computer wordt vergeleken met de Daarnaast hanteert hij gelijke, wekelijkse en van de installaties. g van klanten in de nsen die bijvoorbeeld an willen tappen, emorst, wijst hij tra vereist het geheel ine: "Maar als je het n wordt het vanzelf

Vloeistofdichte bestrating

De bestrating rondom de afleverpompen dient vloeistofdicht te zijn. Aanvankelijk gebruikte men daarvoor 6-kantige tegels. De naden daartussen werden met kit gedicht. Het grote aantal kitnaden leverde echter een relatief hoog lekkagerisico op. Om zo groot mogelijke vlakken en zo min mogelijk kitnaden te verkrijgen, werkt Esso tegenwoordig met gestorte vloeren. Daarin worden zogenaamde dilatatievoegen aangebracht, die de krachten van krimpen en uitzetten opvangen. Deze voegen worden ingezaagd tot eenderde van de vloerdikte en vervolgens gekit.

Olie- en benzineafscheider

Om te voorkomen dat gevaarlijke stoffen in de riolering terecht komen, is op Station Stolwijkersluis een olie- en benzineafscheider geplaatst. Brandstof en olie die op de vloestofdichte vloer worden gemorst, spoelen samen met het regenwater via de olie- en benzineafscheider naar de riolering. Om de vulpunten van de voorraad tanks is een roestvrijstalen bak aangebracht, waarvan de afvoer eveneens op dit systeem is

aangesloten. Het met gemorste stoffen vervuilde water loopt in eerste instantie naar een slibvangput, waarin zand en slib kunnen bezinken. De overloop van deze put stroomt naar de olie- en benzineafscheider. De brandstoffen blijven daarin achter, terwijl het water kan weglopen naar de riolering. Wordt het maximumpeil in de afscheider bereikt, dan geeft een alarm aan dat de put moet worden leeggezogen.

KWS-problematiek bij tankstations: Dampretour Stage-I & II

Wanneer een tankauto een voorraadtank vult, wordt de in de tank aanwezige benzinedamp weggedrukt. Vroeger kwam deze damp via de ontluichtingsleiding in het milieu terecht. Begin jaren negentig is besloten dat de damp moet worden opgevangen en teruggevoerd naar de tankauto. Deze maatregel is beter bekend als Dampretour Stage-I.

Het systeem dat hiervoor is ontwikkeld, voorziet in een dubbele koppeling tussen tankauto en voorraadtank. Met de ene koppeling wordt de tankauto aangesloten op de vulleiding. De andere koppeling is een dampretourleiding. Via deze leiding wordt de damp die verdreven wordt uit de voorraadtank teruggevoerd naar de tankwag en.

De aanwezigheid van een ontluichtingsleiding blijft noodzakelijk, omdat anders bij het afleveren van benzine aan motorvoertuigen vanuit de voorraadtank een vacuüm ontstaat. Eigenlijk zouden we hier dus moeten spreken over een beluchtingsleiding.

Ter voorkoming van overdruk in het systeem, bijvoorbeeld bij hoge temperaturen, zijn in het ontluichtingssysteem vacuüm en drukventielen aangebracht, die alleen opengaan wanneer de druk te hoog wordt.

Dampretour Stage-II

Bij het tanken van benzine in een auto, drukt de vloeistof eveneens damp uit de tank van de auto naar buiten. Ook bij de nozzle-opening van de vultuit treedt verdamping op. De trilling van de damp is zichtbaar en geurt behoorlijk.

In 1996 besloot de overheid na discussie met de autoindustrie en de oliemaatschappijen tot aanpak van deze problematiek. Besloten werd geen aanpassingen aan de auto's te doen, maar voorzieningen te treffen op het tankstation.

Praktijkervaringen

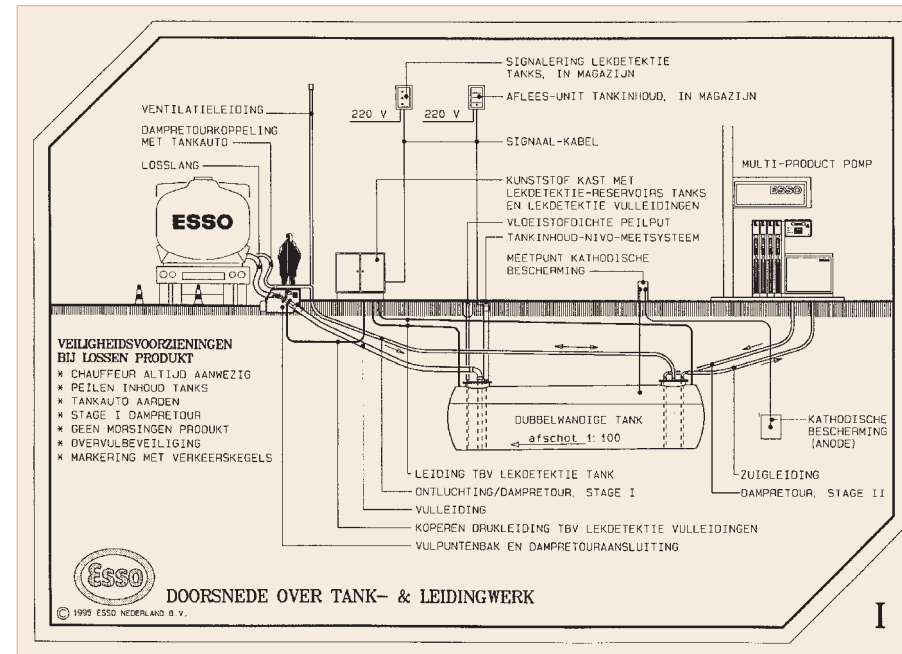
De ervaringen van Hoekstra met Dampre-tour Stage II zijn overwegend goed. Voor hem en zijn personeel verandert er in principe niets. Van klanten zijn vrijwel geen reacties op het systeem zelf gekomen. Het valt kennelijk niet op dat de vultuit iets dikker is en dat men bij het tanken de benzine nauwelijks meer ruikt. Hoekstra vermoedt dat klanten naar het station komen, omdat ze er vanwege de verbouwing van uitgaan dat het milieuvriendelijk is. Dit is hem echter nog door geen klant meegedeeld.

Een praktisch probleem van het Dampretour Stage-II systeem treedt alleen op bij bepaalde typen Fiats. Het veiligheidsklepje voor Euro-benzine zit bij deze auto's dieper dan bij andere typen. Doordat de pistolen iets korter en dikker zijn, kunnen ze dit klepje nauwelijks openduwen. Wanneer zij het pistool draaien, lukt dit wel. Klanten aan wie Hoekstra de veranderingen uitlegt, reageren gemengd. Niet iedereen blijft evenveel begrip voor deze milieumaatregel te hebben.

Een oorzaak van de geringe publieke belangstelling kan zijn dat Esso de milieumaatregelen niet actief communiceert naar de buitenwereld. Tussen de oliemaatschappijen geldt een soort erecode terughoudend hiermee om te gaan. De maatschappijen zetten zich op dit vlak immers gezamenlijk in.

Contacten met de overheid

Tijdens de voorbereiding van de bouw van een nieuw pompstation, voert Esso met verschillende partijen oriënterende gesprekken, waaronder met de betrokken gemeente. Het beleid van Esso ten opzichte van lagere overheden is, dat men gemeenten vroegtijdig betreft bij de problematiek rond pompstations, mede omdat het bedrijf ernaar streeft om nieuwe stations in zes weken te realiseren. De samenwerking met de Milieudienst Midden-Holland voor en tijdens de herbouw van Station Stolwijkersluis is door Beele als uitstekend ervaren.

Overzicht milieuvorzieningen tankstation Stolwijkersluis

De oliemaatschappijen ontwikkelden, in het eerder genoemde TCOM-verband een systeem om de damp terug te voeren naar de voorraadtank. Dit systeem wordt wel "Dampretour stage II" genoemd.

De vulpistolen van de afleverpompen worden daarvoor uitgerust met een dubbelwandige tuit en nozzle (zie foto voorzijde). Ook de slang is dubbelwandig. In de afleverpomp is een vacuümpomp ingebouwd die de damp via de dubbele wand afzuigt en via een aparte leiding terugvoert naar de voorraadtank. De vacuümpomp zuigt lineair af, dus met dezelfde kracht als waarmee de tank wordt gevuld. Hierdoor kunnen geen drukverschillen ontstaan.

Dampretour Stage-II is door Esso als eerste bij Station Stolwijkersluis geïmplementeerd. Ook in Nederland was het een van de eerste stations, maar het systeem wordt op dit moment in hoog tempo ingevoerd.

Keuring en controle door NMI

Iedere afleverpomp in Nederland wordt jaarlijks gecontroleerd door het NMI, het Nederlands Meetkundig Instituut. "Dat is in het verleden ingesteld om de consument te beschermen, zodat hij de hoeveelheid benzine krijgt waarvoor hij betaalt", weet de heer Beele. "De apparatuur is mechanisch en daar kunnen nu eenmaal afwijkingen in optreden. Die moeten echter binnen een bandbreedte van plus of min 0,5 procent liggen." Deze meetverplichting wordt voorgeschreven in de IJkwet.

Het NMI voert nu ook de keuring en controle uit van de Dampretour Stage-II systemen. Zo'n systeem moet ten minste 75 procent van de uit de brandstofreservoirs verdreven benzinedamp naar de ondergrondse tank terugvoeren. Volgens de heer Beele levert dat bij de huidige generatie geavanceerde pompen geen technisch probleem op. Het NMI controleert het systeem voor ingebruikname en daarna eenmaal per drie jaar. De resultaten worden vastgelegd in een keuringscertificaat dat op het tankstation aanwezig moet zijn, zodat de controlerend ambtenaar aan de hand van deze gegevens kan besluiten eventuele verdere stappen te ondernemen.

Het rendement van een Dampretour Stage-II systeem in termen van teruggewonnen vloeistof is gering in vergelijking tot de investeringen. Volgens Beele gaat Esso er niet vanuit dat het systeem een economisch rendement moet hebben. "Wanneer een nieuw station wordt gebouwd, gaat het om een investering van vele miljoenen guldens. De milieumaatregelen zijn daarin geïntegreerd. Maar we doen het natuurlijk niet voor niets: brandstof die voorheen in het milieu verdween, wordt nu teruggewonnen. Zelfs wanneer je het over een fractie van de wereldwijd verkochte benzine hebt, gaat het nog steeds om een enorme plas brandstof. Als we dat bereiken, is het de moeite waard."